

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ivlii Et Avgvsti

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10261

De S. Agapito martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77405)

Seruatoris ore instituta fuisse videretur: ita etiã honore regio exornauit, vt cum apud omnes gentes, tũ apud eos, qui aliquo gradu militari collocati essent, Augusta & Imperatrix nuncuparetur, aureaque numismata eius imprimerentur effigie. Iam verò thesauro regio pro arbitratu vtendi, proq; animi sententia, & vt sibi commodissimum fore putaret, singula liberè dispensandi, filius liberam ei fecit potestatem, quò etiam in his omnibus eam & splendore eximiam, & amplitudine admirabilè efficeret. Quare inter ea, quæ ad eius memoriam illustrandam faciant, ista etiam non sine causa repetita sunt: quæ dum propter singularem pietatis præstantiam in matre colenda exercebat, præcepta etiam diuina, quæ honorem parentibus decenter impertendum tradunt, accuratè expleuit.

Exod. 20.

ITEM DE EADEM S. HELENA, EX THEODORITI HISTORIA Ecclesiastica lib. 1. cap. 18. eodem interprete.

Seruit officio
fissimè
sancris
virginibus.

Illustrissima illa, & maxima digna admiratione Imperatrix Helena, aliud facinus, quod posteriorum memoriæ meritò commèdari debet, obiit. Nam mulieres, quæ toto vitæ tempore virginitatè excolebant, primùm omnes in vnum congregari, & sedibus præparatis accumbere iussit. Deindè illa ipsa ancillæ munus exequi, apponere cibaria, pocula illis porrigere, fundere vinum, & gutturium cum malluio asferre, aquam deniquè earum manibus, dum lauant, ministrare non dedignata est. Quas res atq; similes hiscè cum cõfesset, redijt ad filium: atq; non multò post lato animo ac tranquillo, vbi filio de viuendi ratione plurima præceperat, & eum benedictionibus, quæ ab excuntibus è vita dari solent, muniuerat, hinc ad alteram vitam demigrauit. Cui post mortem talis tributus est honos, qualis ei, quæ Deum omnium moderatorem tam assiduo atq; adèo ardentis studio coluerat, meritò tribuendus erat.

Helena
obitus.

Quomodo ab eadem beatissima Imperatrice inuenta sit Crux et clauis Saluatoris nostri, Lector videre potest in S. Crucis inuentione, de qua agitur Tomo 3. die Maij 3.

VITA SANCTI AGAPITI MARTYRIS, PER ADONEM REVERENDISS. ARCHIEPISCOPVM Treurensem collecta.

Augusti 18.

Neruis
erudis
cæditur
S. Agapitus.

Prunis
ardè
ribus
caput
eius
exuritur.

Gravissimè
cruciat.
Vindicta
diuina
in
pessimum
Iudicem.
Obijerunt
martyr
leonibus.
Capite
plectitur.

PVD Prænestinam urbem miliario ab vrbe trigesimo tertio, natale sancti Agapiti martyris, sub Aureliano Imperatore, Præsidi Antiocho.

Cum esset annorum quindecim, & amore Christi martyrio ferueret, iussu Imperatoris tentus, & primò neruis crudis diu cæsus est. Deindè Præsidi, vt impelleretur sacrificare, traditur. Qui in dirissimo carcere eum reclusit, & per quatuor dies cibum omnè negauit. Indè de carcere exhibitus est Præsidi, qui prunas ardentès super caput eius iussit imponi. Et cum gratias Deo martyr ageret, flagellis est cæsus, & nudus suspensus capite deorsum verso, acri

subtrè fumo factò. Et cum diceret Præsidi, Sapiencia tua & vanitas in fumo laborat: iterùm flagellis cæditur à quatuor sibi inuicem succedentibus. Deindè bullientem aquam super ventrem eius ministri diaboli effuderunt, & maxillas eius confrègerunt.

Interea Iudex de tribunali suo cadens, collectus à ministris in lecto reclinatur, & sentiens Dei virtutem in martyre, post modicum tristem animam emisit.

De beato verò Agapito renunciatum est Imperatori. Qui beatorum virum iussit leonibus subijci. Sed mansuetæ factæ fere, pedibus martyris ad lambendum se inclinauerunt. Hoc videntes sceleris ministri, tulerunt de medio sanctum martyrem, & venerunt contra ciuitatem Prænestinam, vbi sunt duæ columnæ, & ibi eum gladio percusserunt quintodecimo calendas Septembris.

Corpus

Corpus eius noctū sublatum est à Christianis, & positum miliario primo à ciuitate in agro, in sarcophago nouo, nutu diuino ibi inuento.

Nutu Dei
preparatur
ei sarcophagus.

MARTYRIVM S. ANDREÆ, DVCIS EXERCITVS ET SOCIORVM, AVTHORE SIMEONE METAPHRASTE. Vocatur autem hic Andreas etiam Magnus. numerum capitum ad marginem annotauimus.

IMPERATORE Maximiano, homine valdè impio, Augusti 19. Cap. 1.

persecutio quædam magna contra Christianos commota est, præcipuè autem in regionibus Syriæ. Erat tempore illo Antiochus quidam, superstitioni plurimùm deditus, militares ordines sub imperio suo regens: qui propter idolorum insaniam, contra pios homines furorè acrem spirabat. Sub eo viro, quem Antiochum nominatum diximus, multi Tribuni militares eiusdem erroris participes numerabantur. Inter quos velut rosa florebat inter spinas, & inter graueolentes odores fragrans aliquis vapor, fidelissimus Dei seruus & martyr Andreas: qui latuerat

Multa præ-
clara facinora & victo-
ria S. And-
reæ.

quidem antea, sed postea manifestè apparuit. Hic propter ardentem zelum atq; pietatem, magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi opem assecutus, aduersantium bel-
lorum hostes superabat, & multis egregijs ac strenuis facinoribus excellebat.

Tempore illo accidit, vt Perficarum copiarum pars quædam fines trãsiret, & bellum aduersus Antiochum suscitaret. Quoniam igitur repentina hostium incurso, & eorum multitudo non mediocriter ipsum perturbauit, Andreæ tunc Tribuni militarem peritiam & strenuitatem recordatus, illum ad consuetos ordines accersiri iussit, hortans eum, vt forti animo esset. Vtens autem his sermonibus: Tuæ, inquit, fortitudinis facinora quæque aduersus hostes, & mihi, & ei, qui sceptrum Imperij tenet, maxime nota sunt, & admodum manifesta: quapropter & dignitatis istius gradum sortitus es. Itaque magnum hoc & repentinum bellum fortitudini tuæ committo, vt præsentis certaminis occasione, ad gloriam tuam superiorem maior cumulus accedat. Hos cum audisset sermones optimus Christi miles Andreas, non copijs, non armis aut curribus, sed solo præpotente Deo fretus, magnum illum Gedeonè amulatus est, & paucos quosdam milites ad eiusmodi aciem assumpsit. Eos enim solos, quos manifestè cælestis gratia ei designauit, secum habens, oppositis hostibus prælium intulit. Judic. 7.

Cap. 2.

Bellū aduer-
sus Perfas ei
dematur.

Iam verò cum esset congressurus cum hostibus, eorum ingentem multitudinem diuinæ cognitionis argumentum suis militibus proposuit: nondum enim Christi Dei nostri fide donati fuerant. Hæc igitur illis enarrabat: Præfens opportunitas, cælestis & diuinæ cognitionis conciliatrix nobis erit: statim enim cognoscetis, quòd diu gentium verè dæmonia sunt, quodque verus Deus ille est, quem ego colo, qui cælum & terram effecit. Ipse igitur, cum omnia possit, opem affert ijs, qui cum inuocant, eosque fortes in bello efficit, & hostium cohortes facit terga vertere. En igitur, vt videtis, hostes ipsi è regione nobis sunt oppositi, copijs innumerabiles, & nobis validiores. Sed agite errorem idolorum omittentes, mecum vnà Deum, qui verè Deus est, inuocate, ac statim videbitis hostes ipsos, velut fumum quendam aut puluerem, coram vobis deficientes. Hæc ille dicebat. Cui milites credentes, & cum multa fiducia irruentes, oppositas phalanges in fugam conuerterunt, & illustrem de hostibus ipsis victoriam deportarunt. Milites autem illos eius prælij victores, reique admirabilis supra omnium opinionem testes, sanctus vir Dei Andreas, vt electos Christi viros, perfectè, quantum in illo erat, confirmauit, & ad Dei cognitionem adduxit. Psal. 95.

Cap. 3.

Insignis vi-
ctoria diui-
nitatis ei col-
lata.

Ea re putatisne parùm aduersarium diabolum conturbatum, qui victoriam illam contra se trophæum quoddam erectum cogitauit, neque aliquid aliud eam rem fuisse, nisi propria potestatis casum, existimauit? Caterùm maximus Dei Athleta, ad stadium progredi paratus, quasi pignora quædam cælestia, præstantia dona ab ipso Deo percipiebat, cum & eijciendorum dæmonum miraculis abundaret. Multos igitur

Cap. 4.